



IEB

FAKTY

DOKUMENTY

Nr 4/2003 (32)

*Dyrektywa Unii Europejskiej w sprawie handlu
uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*

FAKTY DOKUMENTY

**Dyrektywa Unii Europejskiej
w sprawie handlu uprawnieniami
do emisji gazów cieplarnianych**

Tytuł oryginału:

- Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council of 13 October 2003 establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading within the Community and amending Council Directive 96/61/EC (with EEA relevance), Official Journal of the European Union nr L 275 z 25 października 2003 r.

Opracowanie merytoryczne:

Wanda Barc
Henryk Małysa
Katarzyna Kostrzyńska

Opracowanie redakcyjne:

Zofia Malinowska

Zespół redakcyjny:

Henryk Małysa – Redaktor Naczelny
Sławomir Smoktunowicz
Katarzyna Kostrzyńska
Włodzimierz Lewandowski
Zofia Malinowska – Sekretarz Redakcji

Adres redakcji:

Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA
00-496 Warszawa, ul. Mysia 2
tel.: 693 20 57, 693 23 27
e-mail: zofia.malinowska@pse.pl
katarzyna.kostrzyńska@pse.pl

Strona internetowa: <http://www.pse.pl>

Druk:

W niniejszym numerze kwartalnika „Fakty. Dokumenty“ przedstawiamy dyrektyw Unii Europejskiej w sprawie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz nowelizacji dyrektywy 96/61/WE dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich ograniczenia.

Dyrektywa w sprawie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych była od dawna oczekiwana i ma w założeniu stanowić istotny instrument racjonalizacji obniżania emisji tych gazów na obszarze Europy.

Przedstawiamy również nową dyrektywę Unii Europejskiej, liczymy na zainteresowanie środowiska energetyków.

Redakcja

SPIS TRECI

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY nr 2003/87/WE z 13 pa dziernika 2003 r. ustanawiaj ca system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w ramach Wspólnoty i zmieniaj ca dyrektyw Rady nr 96/61/WE	6
Artykuł 1. Przedmiot	9
Artykuł 2. Zakres	9
Artykuł 3. Definicje	9
Artykuł 4. Pozwolenia na emisj gazów cieplarnianych.	10
Artykuł 5. Wnioski o wydanie pozwole na emisj gazów cieplarnianych	10
Artykuł 6. Warunki uzyskania i tre ci pozwolenia na emisje gazów cieplarnianych	10
Artykuł 7. Zmiany dotycz ce instalacji.	10
Artykuł 8. Zgodno z dyrektyw nr 96/61/WE	11
Artykuł 9. Krajowy plan rozdziału uprawnie	11
Artykuł 10. Metoda przydziału uprawnie	11
Artykuł 11. Rozdział i wydawanie uprawnie	11
Artykuł 12. Zbywanie, zrzekanie si i uniewa nianie uprawnie	12
Artykuł 13. Wa no uprawnie	12
Artykuł 14. Wytyczne w sprawie monitoringu emisji i składania sprawozda	12
Artykuł 15. Weryfikacja	12
Artykuł 16. Kary.	12
Artykuł 17. Dost p do informacji	13
Artykuł 18. Wła ciwe organy	13
Artykuł 19. Rejestry	13
Artykuł 20. Administrator centralny.	13
Artykuł 21. Sprawozdawczo pa stw członkowskich.	14
Artykuł 22. Aktualizacja zał cznika III	14
Artykuł 23. Komitet	14
Artykuł 24. Procedury jednostronnego wł czania do systemu dodatkowych rodzajów działalno ci i gazów	14
Artykuł 25. Powi zania z innymi systemami handlu emisjami gazów cieplarnianych.	15
Artykuł 26. Aktualizacja dyrektywy nr 96/61/WE	15
Artykuł 27. Tymczasowe wył czenie niektórych instalacji	15
Artykuł 28. Pool.	15
Artykuł 29. Siła wy sza.	16
Artykuł 30. Przegl d i dalsze działania.	16
Artykuł 31. Wdro enie.	17
Artykuł 32. Wej cie w ycie	17
Artykuł 33. Adresaci dyrektywy.	17
Zał cznik I.	
Kategorie działa , o których mowa w art. 2 ust. 1, art. 3, 4, 14 ust. 1 i art. 28 i 30	18
Zał cznik II.	
Gazy cieplarniane, o których mowa w art. 3 i 30.	19
Zał cznik III.	
Kryteria opracowywania krajowych planów rozdziału uprawnie , o których mowa w art. 9, 22 i 30	19

Załącznik IV.

Zasady monitoringu emisji i sporządzania sprawozdań, o których mowa w art. 14 ust. 1 20

Załącznik V.

Kryteria weryfikacji, o której mowa w art. 15. 21

MISCELLANEA

Propozycje Unii Europejskiej w sprawie rozwoju infrastruktury i zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. 23

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII
EUROPEJSKIEJ

– uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności art. 175 ust. 1 tego Traktatu,

– uwzględniając propozycję dyrektywy przedłożoną przez Komisję,¹⁾

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Społeczno-Ekonomicznego,²⁾

– uwzględniając opinię Komitetu Regionów,³⁾

– działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu,⁴⁾

zważywszy że:

(1) Zielona Księga w sprawie handlu emisjami gazów cieplarnianych w ramach Unii Europejskiej zapoczątkowała debatę w całej Europie na temat odpowiedniego kształtu i zakresu funkcjonowania handlu emisjami gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej. Europejski Program Klimatyczny określił

(3) Ostatecznym celem Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, przyjątej na mocy decyzji Rady nr 94/69/WE z dnia 15 grudnia 1993 r. i dotyczącej zawarcia Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu,⁶⁾ jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny.

(4) Wraz z wejściem w życie Protokołu z Kioto, przyjętego na mocy decyzji Rady nr 2002/358/WE z dnia 25 kwietnia 2002 r., podpisanej w imieniu Wspólnoty Europejskiej i wyrażającej zgodną przyjęcie Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu oraz wspólne wypełnianie wynikających z niego zobowiązań,⁷⁾ Wspólnota i jej państwa członkowskie zostaną zobowiązane do ograniczenia w latach 2008 – 2012 ogólnej antropogenicznej emisji gazów cieplarnianych, wymienionych w Załączniku A do Protokołu, o 8 proc. w porównaniu z poziomem roku 1990.

(5) Wspólnota i jej państwa członkowskie uzgodniły, że razem będą wypełniały zobowiązania wynikające z Protokołu z Kioto, zgodnie z decyzją nr 2002/358/WE. Celem niniejszej dyrektywy jest bardziej skuteczne wypełnienie zobowiązań Wspólnoty i jej państw członkowskich, poprzez sprawne działający europejski rynek uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, w jak najmniejszym stopniu ograniczający rozwój ekonomiczny i zatrudnienie.

(6) Decyzją Rady nr 93/389/EWG z dnia 24 czerwca 1993 r. w sprawie mechanizmu monitorowania emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych na terytorium Wspólnoty⁸⁾ ustanowiony został mechanizm monitorowania emisji gazów cieplarnianych i oceny postępu w wypełnianiu zobowiązań dotyczących tej emisji. Mechanizm ten pomoże państwom członkowskim określić ogólną liczbę uprawnień do rozdziału.

(7) W celu zachowania integralności rynku wewnętrznego i uniknięcia zakłóceń konkurencji konieczne jest ustanowienie na szczeblu Wspólnoty warunków rozdziału uprawnień, dokonywanego przez państwa członkowskie.

(8) Państwa członkowskie przy rozdziale uprawnień powinny brać pod uwagę możliwość redukcji emisji w procesach przemysłowych.

(9) Państwa członkowskie mogą zastrzec, że wydawanie uprawnień w okresie pięcioletnim, rozpoczynającym się w 2008 r., w związku z unieważnieniem uprawnień, odpowiadających ograniczeniu emisji w okresie trzyletnim, rozpoczynającym się w 2005 r., będzie dotyczyło tylko osób, które doprowadziły do redukcji tej emisji na terenie danego kraju.

(10) Od początku wyżej wymienionego okresu pięcioletniego przenoszenie uprawnień do innego państwa członkowskiego będzie wymagało odpowiedniej zmiany liczby jednostek emisji przyznanych na podstawie Protokołu z Kioto.

(11) Państwa członkowskie powinny zapewnić, że operatorzy niektórych rodzajów działalności będą posiadać pozwolenia na emisję gazów cieplarnianych oraz będą monitorować emisję tych gazów i przedstawiać raporty z prowadzonej działalności.

(12) Państwa członkowskie powinny określić zasady dotyczące kar za naruszenie przepisów niniejszej dyrektywy i zapewnić ich wprowadzenie. Kary te muszą być skuteczne, współmierne do naruszenia przepisów i powinny oddziaływać zapobiegawczo.

(13) W celu zapewnienia przejrzystości działania, społeczeństwo powinno mieć dostęp do informacji w zakresie rozdziału uprawnień oraz wyników monitoringu, z uwzględnieniem ograniczeń, określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie dostępu opinii publicznej do informacji o środowisku⁹⁾.

(14) Państwa członkowskie powinny przedłożyć sprawozdanie, zawierające ocenę wprowadzenia w życie niniejszej dyrektywy, sporządzone zgodnie z dyrektywą Rady nr 91/692/EWG z dnia 23 grudnia

(15) Włączenie dodatkowych instalacji do systemu wspólnotowego powinno odbywać się na warunkach ustanowionych w niniejszej dyrektywie. Tym samym system ten może zostać rozszerzony na inne ni dwutlenek węgla gazy cieplarniane, m.in. emitowane podczas produkcji aluminium i w procesach chemicznych.

(16) Niniejsza dyrektywa nie powinna przeszkadzać państwu członkowskiemu w utrzymywaniu lub ustanowieniu krajowych systemów handlu emisjami gazów cieplarnianych z innymi rodzajami działalności określone w Załączniku I albo objęte systemem wspólnotowym, lub te z instalacji czasowo wyłączonych z systemu wspólnotowego.

(17) Państwa członkowskie, będące stronami Protokołu z Kioto, mogą uczestniczyć w międzynarodowym systemie handlu emisjami z każdym innym państwem (stroną), wymienionym w załączniku B do tego protokołu.

(18) Połączenie wspólnotowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych z systemami w krajach trzecich zmniejszy koszty osiągnięcia przez Wspólnotę celu w zakresie obniżenia emisji, określonego w decyzji nr 2002/358/WE w sprawie wspólnego wypełniania zobowiązań.

(19) Mechanizmy związane z realizacją projektów, obejmujące mechanizm wspólnego wdrażania projektów (ang. *Joint Implementation - JI*) i mechanizm czystego rozwoju (ang. *Clean Development Mechanism - CDM*) są ważnym elementem osiągnięcia celu, jakim jest obniżenie globalnej wielkości emisji gazów cieplarnianych oraz minimalizacja kosztów funkcjonowania systemu wspólnotowego. Zgodnie z warunkami, określonymi w Protokole z Kioto i Porozumieniu z Marakeszu, wykorzystanie tych mechanizmów powinno być uzupełnieniem działań krajowych, a dzięki temu działania te będą stanowiły istotny składnik podejmowanych wysiłków.

(20) Niniejsza dyrektywa powinna zachęcać do stosowania bardziej efektywnych energetycznie technologii, w tym produkcji energii elektrycznej w skojarzeniu z produkcją ciepła, w wyniku czego zmniejszy się ilość emitowanych zanieczyszczeń na jednostkę produkcji, podczas gdy przyszła dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promocji kogeneracji, opartej na zapotrzebowaniu na cie-

plo użytkowe na wewnętrznym rynku energii, będzie szczególnie promować wytwarzanie energii elektrycznej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła.

(21) Dyrektywa Rady nr 96/61/WE z 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich ograniczania¹¹⁾ określa ogólne zasady zapobiegania zanieczyszczeniom i ich ograniczania, zgodnie z którymi mogłyby wydawane pozwolenia na emisję gazów cieplarnianych. Dyrektywa nr 96/61/WE powinna być znowelizowana w sposób zapewniający, że dopuszczalna wielkość emisji gazów cieplarnianych nie będzie ustalana dla pojedynczych instalacji, objętych niniejszymi dyrektywami, a państwa członkowskie będą mogły zrezygnować z wymagań dotyczących efektywności energetycznej w odniesieniu do jednostek spalania lub innych jednostek emitujących dwutlenek węgla na swoim terenie, bez uszczerbku dla pozostałych wymagań, określonych w dyrektywie nr 96/61/WE.

(22) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i Protokołem z Kioto. Powinna być aktualizowana w miarę zachodzących w kontekście tych dokumentów postępów, z uwzględnieniem do wiadomości jej wdrażania i postępów osiągniętych w zakresie monitorowania emisji gazów cieplarnianych.

(23) Handel uprawnieniami do emisji powinien stanowić obszerny i spójny pakiet strategii i kierunków działania, wdrażanych na szczeblu państw członkowskich i Wspólnoty. W przypadku działań objętych systemem wspólnotowym, państwa członkowskie, bez uszczerbku dla art. 87 i 88 Traktatu, mogą rozważyć prowadzenie polityki regulacyjnej, fiskalnej i innych działań, służących tym samym celom. Podczas przeglądu dyrektywy należy przeanalizować, w jakim stopniu cele te zostały osiągnięte.

(24) Aby ograniczyć emisję z instalacji czasowo wyłączonych z systemu, można w ramach krajowej polityki stosować instrumenty podatkowe.

(25) Aby osiągnąć znaczne ograniczenie emisji, należy wdrażać na poziomie państw członkowskich i Wspólnoty strategię i kierunki działania we wszystkich sektorach gospodarki Unii Europejskiej, obejmujące nie tylko sektory przemysłowe i energetyczne. Komisja powinna w szczególności rozważyć strategię i kierunki

¹¹⁾ Dz.U. UE nr L 257 z 10.10.1996 r., str. 26

działania na poziomie Wspólnoty, które zapewni, że sektor transportu w znaczącym stopniu będzie uczestniczył w realizacji zobowiązań Wspólnoty i państw członkowskich, określonych w Protokole z Kioto.

(26) W strategii Unii Europejskiej dotyczącej łagodzenia zmian klimatu, pomimo wielostronnych korzyści ze stosowania mechanizmów rynkowych, należy doprowadzić do równowagi pomiędzy systemem wspólnotowym oraz innymi systemami, a także działaniami podejmowanymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i międzynarodowym.

(27) Niniejsza dyrektywa respektuje podstawowe

(h) **nowy uczestnik** oznacza instalację, w której prowadzony jest jeden lub kilka rodzajów działalności określonych w załączniku I, dla której operator otrzymał pozwolenie na emisję gazów cieplarnianych po dniu przedłożenia Komisji krajowego planu rozdziału uprawnień lub dla której pozwolenie zostało zmienione wskutek zmian w charakterze i funkcjonowaniu lub wskutek powiększenia instalacji po dniu przedłożenia Komisji powyższego planu;

(i) **społeczne stowarzyszenie** oznacza jedną lub więcej osób, jak również stowarzyszenia, organizacje lub grupy tych osób, zgodnie z obowiązującym prawem krajowym lub stosowanymi praktykami;

(j)

Jeżeli zmiany dotyczą tylko samego operatora instalacji, właściwy organ uaktualnia pozwolenie poprzez wpis nazwy i adresu nowego operatora.

Artykuł 8

Zgodno z dyrektywą nr 96/61/WE

Państwa członkowskie podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia, że warunki i procedury wydawania pozwoleń na emisję gazów cieplarnianych zostaną skoordynowane z warunkami i procedurami wydawania pozwoleń na podstawie dyrektywy nr 96/61/WE dla instalacji, w których prowadzona jest działalność, o której mowa w załączniku I do tej dyrektywy. Wymagania, o których mowa w art. 5, 6 i 7 niniejszej dyrektywy, mogą być włączone do procedur określonych w dyrektywie nr 96/61/WE.

Artykuł 9

Krajowy plan rozdziału uprawnień

1. Poszczególne państwa członkowskie opracują krajowe plany rozdziału uprawnień na okresy, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2, podając całko-

Artykuł 12
**Zbywanie, zrzekanie się
i unieważnienie uprawnień**

1. Państwa członkowskie zapewnią możliwości zbywania uprawnień pomiędzy:

(a) osobami we Wspólnocie;

(b) osobami we Wspólnocie i osobami w krajach trzecich, w których takie uprawnienia są uznawane, zgodnie z procedurą, określoną w art. 25, bez ograniczeń innych niż zawarte w niniejszej dyrektywie lub przyjęte na jej podstawie.

2. Państwa członkowskie zapewnią, że uprawnienia wydane przez właściwy organ innego państwa członkowskiego będą uznawane za dokument wypełnienia zobowiązań operatora, określonych w ust. 3.

3. Państwa członkowskie zapewnią, że operatorka przed instalacją do 30 kwietnia każdego roku zrzeknie się uprawnień odpowiadających całkowitej wielkości emisji z instalacji w poprzedzającym roku kalendarzowym i zweryfikowanej zgodnie z art. 15, po czym uprawnienia te zostaną unieważnione.

4. Państwa członkowskie podejmą niezbędne kroki w celu zapewnienia, że uprawnienia będą unieważnione w dowolnym czasie na wniosek osoby je posiadającej.

Artykuł 13
Ważność uprawnień

1. Uprawnienia do emisji będą ważne w całym okresie, na który zostały wydane, zgodnie z art. 11 ust. 1 lub ust. 2.

2. W ciągu czterech miesięcy od rozpoczęcia pierwszego okresu pięcioletniego, o którym mowa w art. 11 ust. 2, właściwy organ unieważni uprawnienia, które utraciły swoją ważność, a których nie zrzekni to się oraz nie zostały unieważnione zgodnie z art. 12 ust. 3.

Państwa członkowskie mogą przydzielić osobom, którym uprawnienia zostały unieważnione na mocy tego ustępu, nowe uprawnienia, ważne w tym samym okresie, zastępujące uprawnienia unieważnione.

3. W ciągu czterech miesięcy od rozpoczęcia każdego kolejnego okresu pięcioletniego, o którym mowa

w art. 11 ust. 2, właściwy organ unieważni uprawnienia, które utraciły swoją ważność i których nie zrzekni to się i nie zostały unieważnione zgodnie z art. 12 ust. 3.

Państwa członkowskie przydzielą osobom, których uprawnienia zostały unieważnione na mocy tego ustępu, nowe uprawnienia, ważne w tym samym okresie, zastępujące uprawnienia unieważnione.

Artykuł 14
**Wytyczne w sprawie monitoringu emisji
i składania sprawozdań**

1. Komisja do 30 września 2003 r. określi wytyczne w sprawie monitoringu emisji gazów cieplarnianych, powstałych w wyniku działań wymienionych w załączniku I, i składania sprawozdań dotyczących tej emisji zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 23 ust. 2. Podstawy wytycznych powinny być zasady monitoringu i składania sprawozdań, zawarte w załączniku IV.

2. Państwa członkowskie zapewnią monitoring emisji zgodnie z wytycznymi.

3. Państwa członkowskie zapewnią, że każdy operator instalacji po zakończeniu roku kalendarzowego będzie składał właściwemu organowi sprawozdanie dotyczące emisji z tej instalacji za ubiegły rok, sporządzone zgodnie z wytycznymi.

Artykuł 15
Weryfikacja

Państwa członkowskie zapewnią, że sprawozdania składane przez operatorów stosownie do art. 14 ust. 3 będą zweryfikowane zgodnie z kryteriami podanymi w załączniku V, a właściwy organ zostanie o tym poinformowany.

Państwa członkowskie zapewnią, że operator, którego sprawozdanie dotyczące emisji za rok poprzedzający, nie zostanie do 31 marca danego roku zweryfikowane jako zadowolające zgodnie z kryteriami podanymi w załączniku V, nie będzie mógł zbywać uprawnień do czasu pozytywnego zweryfikowania tego sprawozdania.

Artykuł 16
Kary

1. Państwa członkowskie określą zasady stosowania kar za naruszanie krajowych przepisów, wprowadzających

dzonych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejm wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia przestrzegania tych zasad. Ustanowione kary muszą być skuteczne, współmierne do naruszenia przepisów i oddziaływać zapobiegawczo. Państwa członkowskie przedłoży Komisji te regulacje najpóźniej do 31 grudnia 2003 r. i będzie informowała Komisję bez zbędnej zwłoki o każdej zmianie wprowadzonej w tych przepisach.

2. Państwa członkowskie zapewnią opublikowanie nazw operatorów, którzy naruszają przepisy i powinni zrzec się odpowiedniej liczby uprawnień w myśl art. 12 ust. 3.

3. Państwa członkowskie zapewnią, że operatorowi, który nie zrzeknie się do 31 kwietnia danego roku liczby uprawnień, odpowiadającej ilości gazów wyemitowanych w poprzedzającym roku, wymierzona zostanie kara za emisję, na którą nie ma on pokrycia w uprawnieniach. Kara ta wynosi 100 euro za każdy ekwiwalent jednej tony dwutlenku węgla wyemitowanego z instalacji, na którą operator nie posiada uprawnień. Zapłata kary nie zwalnia operatora z obowiązku zrzeczenia się brakującej liczby uprawnień przy zrzekaniu się uprawnień za kolejny rok kalendarzowy.

4. W okresie trzyletnim, rozpoczynającym się 1 stycznia 2005 r. państwa członkowskie zastosują sankcje za emisję, na którą nie ma pokrycia w uprawnieniach, wynoszące 40 euro za każdy ekwiwalent jednej tony dwutlenku węgla wyemitowanego z instalacji, na którą operator nie posiada uprawnień. Zapłata kary nie zwalnia operatora z obowiązku zrzeczenia się brakującej liczby uprawnień przy rezygnacji z uprawnień za kolejny rok kalendarzowy.

Artykuł 17

Dostęp do informacji

Decyzje o przydziale uprawnień i sprawozdania dotyczące emisji, związane z pozwoleniami na emisję gazów cieplarnianych, będące w posiadaniu właściwych organów, należy udostępnić społeczeństwu, z uwzględnieniem ograniczeń, określonych w art. 3 ust. 3 i art. 4 dyrektywy nr 2003/4/WE.

Artykuł 18

Właściwe organy

Państwa członkowskie poczynią odpowiednie kroki administracyjne, w tym wyznaczą właściwy organ lub

organy odpowiedzialne za wdrożenie postanowień niniejszej dyrektywy. W przypadku wyznaczenia kilku organów, ich działania, podejmowane stosownie do niniejszej dyrektywy, muszą być skoordynowane.

Artykuł 19

Rejestry

1. W celu zapewnienia dokładnej ewidencji przypadków wydania, posiadania, zbycia i unieważnienia uprawnień, państwa członkowskie spowodują założenie i prowadzenie rejestru. Państwa członkowskie mogą prowadzić wspólny system rejestracji z jednym lub wieloma państwami członkowskimi.

2. Posiadaczem uprawnień może być każda osoba. Rejestr należy udostępnić społeczeństwu i powinien zawierać odrębne konta, na których będą rejestrowane uprawnienia, będące w posiadaniu każdej osoby, na rzecz której zostały one wydane lub na rzecz której zostały zbyte.

3. W celu wdrożenia niniejszej dyrektywy, Komisja przyjmie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 23 ust. 2, rozporządzenie w sprawie standardowego i niezawodnego systemu rejestrów w formie ujednoliconych elektronicznych baz danych, zawierających wspólne elementy umożliwiającej ledzenie przypadków wydania, posiadania, zbycia i unieważnienia uprawnień oraz udostępnianie informacji społeczeństwu i zachowanie poufności w koniecznych sytuacjach, a także uniemożliwienie zbywania uprawnień w przypadku niezgodności ze zobowiązaniami wynikającymi z Protokołu z Kioto.

Artykuł 20

Administrator centralny

1. Komisja wyznaczy administratora centralnego, który będzie prowadził niezależny system rejestracyjny, w którym odnotowywane będą przypadki wydania, zbycia i unieważnienia uprawnień.

2. Administrator centralny powinien prowadzić za pomocą niezależnego systemu rejestracyjnego automatyczną kontrolę każdej transakcji, w tej w rejestrach, w celu zapewnienia, że przy wydawaniu, zbywaniu i unieważnianiu uprawnień nie dochodzi do nieprawidłowości.

3. Jeżeli automatyczna kontrola wykazuje nieprawidłowości, administrator centralny poinformuje zainteresowane państwo lub państwa członkowskie,

które nie zarejestruj podejrzanych lub kolejnych transakcji dotyczących uprawnień do czasu usunięcia nieprawidłowości.

Artykuł 21

Sprawozdawczość państw członkowskich

1. Co roku państwa członkowskie przesyłają do Komisji sprawozdanie dotyczące realizacji niniejszej dyrektywy. W sprawozdaniu tym szczególnie uwzględnią i zwrócą uwagę na ustalenia dotyczące rozdziału uprawnień, funkcjonowanie rejestrów, realizacji wytycznych w sprawie monitoringu i sprawozdawczości, weryfikacji i kwestie dotyczące zgodności z dyrektywą oraz finansowe aspekty uprawnień, jeżeli takie wystąpiły. Pierwsze sprawozdanie należy przesłać do Komisji do 30 czerwca 2005 r. Sprawozdanie należy opracować według wzoru kwestionariusza lub schematu, opracowanego przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w art. 6 dyrektywy nr 91/692/EWG. Komisja przesyła państwom członkowskim wzór tego kwestionariusza lub schematu nie później niż na sześć miesięcy przed ostatecznym terminem złożenia pierwszego sprawozdania.

emisji, powstających w wyniku tych rodzajów działalności.

Artykuł 25

Powiązania z innymi systemami handlu emisjami gazów cieplarnianych

1. Zgodnie z zasadami, określonymi w art. 300 Traktatu, dopuszcza się zawieranie umów o wzajemnym uznawaniu uprawnień, wydawanych w systemie wspólnotowym i w innych systemach handlu emisjami gazów cieplarnianych, z krajami trzecimi, wymienionymi w załączniku B do Protokołu z Kioto, pod warunkiem że ratyfikowały Protokół.

2. W przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, Komisja, zgodnie z procedurą opisaną w art. 23 ust. 2, określi niezbędne warunki wzajemnego uznawania uprawnień na podstawie tej umowy.

Artykuł 26

który zamierza utworzyć pool oraz dokumentację, a zarządca będzie w stanie wypełnić obowiązki, wynikające z ust. 3 i 4.

3. Operatorzy, chcąc utworzyć pool, wyznaczają zarządcę, który:

(a) w drodze wyjątku od wymagań określonych w art. 11 otrzyma wszystkie uprawnienia przydzielone dla instalacji zarządzanych przez operatorów;

(b) w drodze wyjątku od wymagań określonych w art. 6 ust. 2 pkt (e) i art. 12 ust. 3 będzie odpowiedzialny za zrzeczenie się uprawnień w liczbie odpowiadającej całkowitej wielkości emisji z instalacji tworzących pool;

(c) nie będzie mógł dalej zbywać uprawnień w przypadku, gdy sprawozdanie operatora instalacji nie zostanie zweryfikowane jako zadowolające, zgodnie z drugim akapitem art. 15.

4. W drodze wyjątku od wymagań określonych w art. 16 ust. 2, 3 i 4, kary za naruszenie przepisów w zakresie obowiązków zrzeczenia się liczby uprawnień, odpowiadającej całkowitej emisji z instalacji, nakładane będą na zarządcę.

5. Państwo członkowskie, zamierzające zezwolić na utworzenie jednego lub kilku pooli, przedłoży Komisji wniosek, o którym mowa w ust. 2. Bez uszczerbku dla Traktatu, Komisja może odrzucić wniosek w ciągu trzech miesięcy od daty jego otrzymania, jeżeli nie spełnia wymagań niniejszej dyrektywy. Decyzja Komisji o odrzuceniu wniosku powinna zawierać uzasadnienie. W takim przypadku państwo członkowskie może zezwolić na utworzenie poolu pod warunkiem dokonania zmian, które zostaną zaakceptowane przez Komisję.

6. W przypadku gdy zarządca nie wypełni zobowiązań, co wiąże się z nałożeniem kary, zgodnie z ust. 4, każdy operator instalacji tworzącej pool będzie zobowiązany do spełnienia wymagań, o których mowa w art. 12 ust. 3 i art. 16 w odniesieniu do emisji z instalacji, którą zarządza.

Artykuł 29

Siła wyusza

1. W okresie, o którym mowa w art. 11 ust. 1, państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji z wnioskiem o przydział dodatkowych uprawnień do

emisji dla niektórych instalacji w przypadku wystąpienia siły wyższej. Komisja ustali, czy siła wyższa zaistniała i określi, w jakich przypadkach fakt ten upoważnia państwo członkowskie do przydziału operatorom tych instalacji dodatkowych i niezbywalnych uprawnień.

2. Najpóźniej do 31 grudnia 2003 r. Komisja, bez uszczerbku dla Traktatu, opracuje wytyczne, określające warunki uznawania siły wyższej.

Artykuł 30

Przebieg i dalsze działania

1. Na podstawie wyników oceny postępu w zakresie monitoringu emisji gazów cieplarnianych Komisja może skierować w terminie do 31 grudnia 2004 r. do Parlamentu Europejskiego i Rady propozycję zmiany załącznika I, aby objąć nim inne rodzaje działalności i emisje innych gazów cieplarnianych, nie wymienione w załączniku II.

2. Wykorzystując do wiadzenia, wynikające z wdrażania niniejszej dyrektywy i postępu w zakresie monitoringu emisji gazów cieplarnianych, a także mając na uwadze rozwój sytuacji międzynarodowej, Komisja sporządzi sprawozdanie z przestrzegania niniejszej dyrektywy, w którym rozważy:

(a) czy i w jakim stopniu należy zmienić załącznik I, pod kątem objęcia nim innych wrażliwych sektorów, między innymi przemysłu chemicznego, sektora produkcji aluminium i transportu, innych rodzajów działalności i emisji innych gazów cieplarnianych, nie wymienione w załączniku II, mając na względzie dalsze poprawy efektywności ekonomicznej systemu;

(b) powołanie wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji z międzynarodowym systemem handlu emisjami, który będzie uruchomiony w 2008 r.;

(c) konieczność dalszego ujednoczania metody rozdziału uprawnień (wliczając system aukcyjny w okresie po 2012 r.) i kryteriów opracowywania krajowych planów rozdziału uprawnień, o których mowa w załączniku III;

(d) wykorzystanie obniżek emisji uzyskanych w wyniku realizacji projektów w ramach innych mechanizmów;

(e) powołanie handlu emisjami z innymi strategiami

mi i kierunkami działania, realizowanymi w pa stwach członkowskich i na szczeblu Wspólnoty, wł cznie z opodatkowaniem, które słu y tym samym celom;

(f) czy istnieje potrzeba stworzenia jednego rejestru dla całej Wspólnoty;

(g) wysoko kar za wielko emisji, na któr nie ma pokrycia w uprawnieniach, uwzgl dniaj c mi - dzy innymi poziom inflacji;

(h) funkcjonowanie rynku uprawnie w szczególno ci w aspekcie mo liwych zakłóce na tym rynku;

(i) sposób dostosowania systemu wspólnotowego do powi kszonęj Unii Europejskiej;

(j) funkcjonowanie poolu instalacji;

(k) praktyczn stron zastosowania w całej Wspólnotcie metody porównawczej, jako podstawy rozdziału uprawnie , uwzgl dniaj c przy tym najlepsze dost pne techniki i wyniki analiz kosztów i korzy ci.

Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przedmiotowe sprawozdanie w terminie do 30 czerwca 2006 r. wraz z odpowiednimi propozycjami.

3. Poł czenie mechanizmów zwi zanych z realizacją projektów – mechanizmu wspólnego wdra nia projektów (JI) oraz mechanizmu czystego rozwoju (CDM) – z systemem wspólnotowym jest wskazane i wa ne dla osi gni cia celu, jakim jest zarówno obni enie emisji gazów cieplarnianych, jak i zminimalizowanie kosztów funkcjonowania systemu wspólnotowego. Dlatego te mo liwe b dzie wykorzystanie w systemie obni ek emisji, uzyskanych w wyniku stosowania tych mechanizmów na warunkach, przyj tych przez Parlament Europejski i Rad na podstawie propozycji Komisji, co powinno nast - pi równocze nie z pocz tkiem działania systemu wspólnotowego w 2005 r. Zgodnie z warunkami, okre lonymi w Protokole z Kioto i Porozumieniu z Marrakeszu, wykorzystanie tych mechanizmów powinno by uzupełnieniem działa krajowych.

Artykuł 31 **Wdro enie**

1. Pa stwa członkowskie wprowadz w ycie akty prawne, regulacje i przepisy administracyjne, niez bne do transpozycji niniejszej dyrektywy w termi-

nie do 31 grudnia 2003 r. i niezwłocznie powiadamie o tym Komisj . Komisja poinformuje o tych aktach prawnych, regulacjach i przepisach administracyjnych inne pa stwa członkowskie.

Przepisy ustanawiane przez pa stwa członkowskie powinny zawiera odniesienia do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie zostanie zamieszczone wraz z ich urz dow publikacj . Sposób powołania si na niniejsz dyrektyw pa stwa członkowskie okre l we własnym zakresie.

2. Pa stwa członkowskie przedstawi Komisji teksty przepisów prawa krajowego, dotycz ce przedmiotu regulacji niniejszej dyrektywy. Komisja niezwłocznie poinformuje o tym inne pa stwa członkowskie.

Artykuł 32

Wej cie w ycie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w ycie z dniem opublikowania w Dzienniku Urz dowym Unii Europejskiej.

Artykuł 33

Adresaci dyrektywy

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do pa stw członkowskich.

Luksemburg, 13 pa dziernika 2003 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicz cy
P. COX

W imieniu Rady

Przewodnicz cy
G. ALEMANN

**KATEGORIE DZIAŁAŁOŚCI, O KTÓRYCH MOWA
W ART 2 UST 1, ART 3, 4, 14 UST 1 I ART 28 I 30**

1. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy instalacji lub ich części wykorzystywanych w celach badawczych, rozwojowych i do testowania nowych produktów i procesów.

2. Podane poniżej wartości progowe odnoszą się generalnie do wydajności lub mocy wyjściowej instalacji. Jeżeli operator prowadzi działalność należącą do tej samej kategorii w kilku rodzajach w tej samej instalacji lub na terenie tego samego zakładu, wydajności tych rodzajów podlegają sumowaniu.

Rodzaje działalności	Gazy cieplarniane
<p><i>Wytwarzanie energii</i></p> <p>Instalacje spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej, określonej jako ilość energii cieplnej wprowadzonej w paliwie w jednostce czasu przy nominalnym obciążeniu, w skrajnie nie więcej niż 20 MW (z wyjątkiem instalacji spalania odpadów niebezpiecznych lub komunalnych)</p> <p>Rafinerie ropy naftowej</p> <p>Piecze koksownicze</p>	<p>Dwutlenek węgla</p> <p>Dwutlenek węgla</p> <p>Dwutlenek węgla</p>
<p><i>Wytwarzanie i przetwarzanie metali żelaznych</i></p> <p>Instalacje do prażenia i spiekania rud (takie rudy siarczkowej)</p> <p>Instalacje do produkcji surowki żelaza i stali (pierwotny lub wtórny wytop), w tym instalacje ciągłego odlewania, o wydajności w skrajnie nie więcej niż 2,5 tony/godzin</p>	<p>Dwutlenek węgla</p> <p>Dwutlenek węgla</p>
<p><i>Przemysł mineralny</i></p> <p>Instalacje do produkcji klinkieru w piecach obrotowych o wydajności w skrajnie nie więcej niż 500 ton dziennie albo do produkcji wapna w piecach obrotowych lub innych paleniskach o wydajności w skrajnie nie więcej niż 50 ton dziennie</p> <p>Instalacje do produkcji szkła, w tym produkcji włókna szklanego, o wydajności topienia w skrajnie nie więcej niż 20 ton dziennie</p> <p>Instalacje do produkcji wyrobów ceramicznych poprzez wypalanie, w szczególności dachówek, cegły, cegły szamotowej, płytek, wyrobów kamionkowych lub porcelany, o wydajności w skrajnie nie więcej niż 75 ton dziennie i/lub pojemności pieca w skrajnie nie więcej niż 4 m³ i przy gęstości załadunku do pieca w skrajnie nie więcej niż 300 kg/m³</p>	<p>Dwutlenek węgla</p> <p>Dwutlenek węgla</p> <p>Dwutlenek węgla</p>
<p><i>Inne rodzaje działalności</i></p> <p>Urządzenia przemysłowe do produkcji:</p> <p>(a) pulpy papierowej z drewna lub innych materiałów włóknistych;</p> <p>(b) papieru i tektury o wydajności w skrajnie nie więcej niż 20 ton dziennie.</p>	<p>Dwutlenek węgla</p> <p>Dwutlenek węgla</p>

GAZY CIEPLARNIANE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 I 30

Dwutlenek węgla (CO₂)
Metan (CH₄)
Podtlenek azotu (N₂O)
Fluoropochodne węglowodorów (HFCs)
Perfluoropochodne związków węgla (PFCs)
Sześciofluorek siarki (SF₆)

ZAŁ CZNIK III**KRYTERIA OPRACOWYWANIA KRAJOWYCH PLANÓW ROZDZIAŁU UPRAWNIENIA ,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 9, 22 I 30**

1. Całkowita liczba uprawnień, jakie mogą przypadać na dany okres, determinowana jest zobowiązaniami państwa członkowskiego do ograniczenia emisji stosownie do decyzji nr 2002/358/WE i Protokołu z Kioto, z uwzględnieniem z jednej strony proporcji, jak w ogólnej wielkości emisji reprezentują te uprawnienia w porównaniu z wielkością emisji ze źródeł nieobjętych niniejszymi dyrektywami, a z drugiej strony – krajowej polityki energetycznej. Dokonany podział powinien być zgodny z krajowym programem klimatycznym. Całkowita liczba uprawnień do rozdziału nie powinna być większa niż potrzeby, wynikające ze skutecznego zastosowania kryteriów niniejszego załącznika. Liczba uprawnień w okresie przed 2008 r. powinna co najmniej odpowiadać założeniom wynikającym z ustalonej przez dane państwo członkowskie ścieżki osiągnięcia lub przekroczenia celu, określonego decyzją nr 2002/358/WE i Protokołem z Kioto.

2. Całkowita liczba uprawnień do rozdziału powinna być skorelowana z wynikami oceny rzeczywistego i prognozowanego poziomu wyemitowanego przez państwo członkowskie zobowiązań z obowiązków nałożonych na nie decyzją nr 93/389/EWG dotyczącą realizacji zobowiązań za Wspólnoty.

3. Liczba uprawnień do rozdziału powinna wynikać z możliwości ograniczenia emisji, w tym możliwości technologicznych w instalacjach, w których prowadzona jest działalność objęta tym systemem. Państwa członkowskie mogą rozdzielić uprawnienia na podstawie wskaźnika średniej emisji gazów cieplarnianych na jednostkę produkcji i oceny możliwości ograniczania emisji dla poszczególnych rodzajów działalności.

4. Plan powinien być spójny z innymi aktami prawnymi i dokumentami strategicznymi Wspólnoty. Należy uwzględnić wzrost emisji, którego nie da się uniknąć z powodu nowych rozwiązań prawnych.

5. Zgodnie z wymaganiami Traktatu, a w szczególności jego art. 87 i 88, plan nie może dyskryminować żadnych przedsiębiorstw ani sektorów poprzez nadmierne preferowanie pewnych przedsiębiorstw lub działań.

6. Plan powinien zawierać informacje o sposobie włączenia do systemu wspólnotowego nowych uczestników w danym państwie członkowskim.

7. W planie należy uwzględnić efekty działań podjętych wcześniej wraz z przedstawieniem informacji o sposobie ich uwzględnienia. Państwa członkowskie przy opracowywaniu krajowych planów rozdziału uprawnień mogą stosować metodę porównawczą, wynikającą z dokumentów referencyjnych dotyczących

najlepszych dostępnych technologii. Metoda ta może w pewnym stopniu uwzględnić korzyści, wynikające z wcześniejszych podjętych działań.

8. Plan powinien zawierać informacje o sposobie uwzględnienia czystych technologii, w tym przede wszystkim technologii efektywnych energetycznie.

9. Plan powinien określić warunki, na jakich społeczeństwo może zgłaszać uwagi oraz zawierać informacje o sposobie ich uwzględnienia przed podjęciem decyzji o rozdziale uprawnień.

10. Plan powinien zawierać wykaz instalacji, objętych przepisami niniejszej dyrektywy wraz z informacją o liczbie uprawnień, jakie zamierza się przydzielić poszczególnym instalacjom.

11. Plan może zawierać informacje o tym, w jaki sposób będzie uwzględniana konkurencja krajów lub przedsiębiorstw spoza Unii.

ZAŁĄCZNIK IV

ZASADY MONITORINGU EMISJI I SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAWAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 14 UST. 1

• Monitoring emisji dwutlenku węgla

Monitoring emisji powinien odbywać się metodą obliczeniową lub na podstawie pomiarów.

• Obliczenia

Wielkość emisji powinna być obliczana według następującej formuły:

Dane liczbowe dotyczą działalności \times wskaźnik emisji \times współczynnik utleniania

Dane dotyczące działalności (zużycie paliwa, wskaźniki produkcji itp.) powinny być monitorowane na podstawie danych o zapotrzebowaniu lub na podstawie pomiarów.

Należy stosować zatwierdzone wskaźniki emisji. Dla każdego rodzaju paliw akceptuje się wskaźniki emisji charakterystyczne dla danego rodzaju działania. Dla wszystkich rodzajów paliw, z wyjątkiem paliw specyficznych (odpady, takie jak opony i gazy z procesów przemysłowych) akceptuje się wskaźniki standardowe. Wskaźniki charakterystyczne dla pokładów węgla oraz istniejące w Unii Europejskiej albo kraju producenta wskaźniki charakterystyczne dla gazu ziemnego powinny być nadal przedmiotem badań. Dla produktów rafineryjnych można stosować wskaźniki IPCC^{*}). Wskaźnik emisji dla biomasy wynosi zero.

Jeżeli wskaźnik emisji nie uwzględnia faktu, że część węgla ulega utlenieniu, należy zastosować dodatkowy współczynnik utleniania. Jeżeli utlenianie węgla zostało uwzględnione przy wyznaczeniu wskaźników emisji, charakterystycznych dla danego rodzaju działalności, wówczas współczynnika utleniania nie należy uwzględniać.

Zgodnie z dyrektywą nr 96/61/WE należy stosować standardowe współczynniki utleniania, chyba że operator może wykazać, że współczynniki charakterystyczne dla danego rodzaju działalności są bardziej dokładne.

Obliczenia należy wykonywać odrębnie dla każdego rodzaju działalności, instalacji i rodzaju paliwa.

• Pomiary

Pomiary emisji powinny być wykonywane według ujednoczonych lub zatwierdzonych metod i dodatkowo potwierdzane obliczeniami.

- **Monitoring emisji innych gazów cieplarnianych**

Należy stosować ujednolicone lub zatwierdzone metody, opracowane przez Komisję we współpracy z bezpośrednio zainteresowanymi i przyjęte zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 23 ust. 2.

- **Sprawozdawczość dotycząca emisji**

W sprawozdaniu dotyczącym instalacji operator powinien przedstawić następujące informacje:

A. Dane identyfikujące instalację, w tym:

- nazwę instalacji;
- adres, w tym kod pocztowy i nazwę państwa;

(c) oblicze prowadz cych do okre lenia calkowitej wielko ci emisji;

(d) poprawno ci wyboru i sposobu zastosowania metod pomiarowych, je li takie metody stosowano.

3. Przedstawione w sprawozdaniu wielko ci emisji mog by zatwierdzone, je li dane i informacje s pewne i wiarygodne oraz umo liwiaj jej dokladne okre lenie. W celu zapewnienia wysokiego stopnia wiarygodno ci, operator winien wykaza , e:

(a) przedstawione dane nie s sprzeczne;

(b) dane byly gromadzone zgodnie z przyj tymi standardami naukowymi,

(c) odpowiednia dokumentacja dotycz ca instalacji jest kompletna i spojna.

4. Osoba weryfikuj ca powinna mie dost p do wszystkich danych i informacji zwi zanych z przedmiotem weryfikacji.

5. Osoba weryfikuj ca powinna zwróci uwag , czy instalacja zostala zarejestrowana we wspólnotowym systemie zarz dzania i audytu ekologicznego (EMAS).

• **Metodologia**

Analiza strategiczna

6. Podstaw weryfikacji powinny by analizy strategiczne wszystkich procesów prowadzonych w instalacji. Osoba weryfikuj ca winna zatem przeanalizowa wszystkie rodzaje dzialalno ci i ich wpływ na wielko emisji.

Analiza procesu

7. Weryfikacja dostarczonych informacji, o ile to konieczne, powinna by prowadzona w miejscu, w którym znajduje si instalacja. Osoba weryfikuj ca powinna przeprowadzi wrywkow kontrol w celu okre lenia rzetelno ci danych i informacji przedstawionych w sprawozdaniu.

Analiza ryzyka

8. Osoba weryfikuj ca powinna oceni wszystkie ró dła emisji w instalacji pod k tem rzetelno ci danych dotycz cych poszczególnych ró del, oddziałuj cych na wielko calkowitej emisji z instalacji.

9. Osoba weryfikuj ca powinna na podstawie tej analizy wyra nie wskaza ró dła, co do których zachodzi wysokie prawdopodobie stwo, e procedury monitoringu i sprawozdawczo ci obarczone s bł dami, mog -cymi przyczyni si do niewła ciwego okre lenia calkowitej wielko ci emisji. Dotyczy to w szczególno ci wyboru wska ników emisji oraz oblicze , niezbdnych do okre lenia wielko ci emisji z pojedynczego ró dła. Nale y szczególñ uwag zwróci na ró dła obarczone du ym ryzykiem bł dów oraz wymienione wcze niej elementy procedury monitoringu.

10. Osoba weryfikuj ca powinna podda analizie wszystkie metody skutecznej kontroli ryzyka, zastosowane przez operatora, w celu zminimalizowania stopnia niepewno ci.

Sprawozdawczo

11. Osoba weryfikuj ca sporz dza sprawozdanie z procesu weryfikacji oraz stwierdza, czy sprawozdanie, o którym mowa w art. 14 ust. 3, jest zadowolaj ce. Sprawozdanie to powinno zawiera informacje o wszystkich sprawach maj cych zwi zek z przeprowadzon weryfikacj . Osoba weryfikuj ca mo e stwierdzi , e sprawozdanie, o którym mowa w art. 14 ust. 3, jest zadowolaj ce, je eli jej zdaniem, podane w nim wielko ci emisji nie s bł dne rzeczowo.

• **Minimalne wymagania kompetencyjne osoby weryfikuj cej**

12. Osoba weryfikuj ca musi by niezale na od operatora, wykonywa swoje zadania w sposób obiektywny i profesjonalny oraz dysponowa wiedz w zakresie:

(a) przepisów niniejszej dyrektywy, a tak e stosownych norm i wytycznych, przyj tych przez Komisj , zgodnie z art. 14 ust. 1;

(b) wymaga prawnych, regulacyjnych i administracyjnych, dotycz cych weryfikowanej dzialalno ci;

(c) przygotowywania informacji dotycz cych ka dego ró dła emisji w instalacji, w szczególno ci w zakresie gromadzenia danych, dokonywania pomiarów, oblicze i sprawozdawczo ci.

PROPOZYCJE UNII EUROPEJSKIEJ W SPRAWIE ROZWOJU INFRASTRUKTURY I ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ

W dniu 10 grudnia 2003 roku Komisja Europejska przedstawiła propozycje regulacji prawnych dotyczących zwiększenia inwestycji w europejskim sektorze energetycznym, które miałyby wzmacniać konkurencję i ograniczyć możliwość wystąpienia przypadków black-outów, jakie miały miejsce latem tego roku. Wśród tych regulacji znajduje się informacja na temat infrastruktury energetycznej i bezpieczeństwa dostaw, propozycja dyrektywy w sprawie infrastruktury i bezpieczeństwa dostaw i propozycja dyrektywy w sprawie usług energetycznych, a także propozycja zmiany decyzji w sprawie wytycznych dla transgranicznych sieci energetycznych. Uzupełnieniem powyższego zestawu regulacji jest propozycja rozporządzenia w sprawie transgranicznego handlu gazem, co ma stanowić element wsparcia rozwoju wewnętrznego rynku gazu oraz ma uwzględnić ostatnie ustalenia osiągnięte w ramach Forum madryckiego. Propozycja ta w ogólnych założeniach zbliżona jest do analogicznego rozporządzenia dla energii elektrycznej, które zostało przyjęte w czerwcu 2003 roku.

Przedstawiając powyższe propozycje, Komisja Europejska podkreśliła potrzebę funkcjonowania systemów zarządzania popytem oraz stworzenie jasnych warunków prawnych w ramach konkurencyjnego, wspólnego rynku energii elektrycznej. Ponadto Komisja odniosła się również do potrzeby zagwarantowania odpowiedniego poziomu mocy przesyłowych połączeniach dzysystemowych. Taki poziom można uzyskać stosowaniu przejrzystych i wolnych od dyskryminacji działań i uwzględnieniu konieczności niższego poziomu cen dla nowych krajów członkowskich ze wspólnym rynkiem.

Zdaniem Komisji Europejskiej, Europa potrzebuje elektroenergetyki niezawodnej pod względem bezpieczeństwa i ciągłości dostaw, uwzględniającej wymogi ochrony środowiska, oraz konkurencyjnej pod względem dostarczania odpowiednich usług odbiorcom domowym i przemysłowym, co by się przyczyniło do wzrostu konkurencyjności gospodarki europejskiej i jakości życia jej obywateli.

Już od kilku lat sektor elektroenergetyczny przechodzi istotne przemiany. W pierwszym etapie tych zmian było przyjęcie w czerwcu 2003 roku dyrektywy nr 2003/54/EC w sprawie wspólnych zasad rynku energii elektrycznej oraz rozporządzenia nr 1228/2003 w sprawie warunków dostępu do sieci w ramach transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

Prawidłowo funkcjonujący sektor musi zapewnić równowagę pomiędzy podażą energii elektrycznej i popytem na nią przy jednoczesnym istnieniu konkurencji pomiędzy wytwórcami i dostawcami. Założenia te mogą się spełnić, jeżeli zostaną wprowadzone mechanizmy otwarcia rynku oraz bodźce do inwestowania w sieci przesyłowe i dystrybucyjne oraz w zdolności wytwórcze. Bez tych inwestycji nie powiedzie się trwająca obecnie reforma elektroenergetyki, jak również może wzrosnąć ryzyko wystąpienia przerw w dostawach energii, przy utrzymaniu się dotychczasowego wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną.

Ocena dokonana przez Komisję Europejską wskazuje na potrzebę jednoczesnych inwestycji w nowe sieci przesyłowe, zwiększenie wysiłku w ograniczenie wzrostu zapotrzebowania oraz w pewnym zakresie budowę nowych mocy wytwórczych. Realizacji tych celów ma służyć zastosowanie rozwiązań prawnych zaproponowanych przez Komisję Europejską.

Proponowana dyrektywa w sprawie infrastruktury elektroenergetycznej oraz bezpieczeństwa dostaw określa m.in.:

- wymóg, aby każdy kraj członkowski miał jasno określone polityki dotyczące bilansowania popytu i podaży, uwzględniające moce rezerwowe oraz alternatywne mechanizmy, takie jak zarządzanie popytem,
- wymóg, aby każdy kraj członkowski miał jasno określone standardy bezpieczeństwa sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, do których należy stosować,
- obowiązki operatorów systemów przesyłowych do przedkładania strategii inwestycyjnych krajowym regulatorom,
- nałożenie na regulatorów obowiązku przedstawiania syntezy powyższych programów inwestycyjnych Komisji Europejskiej w celu konsultacji w ramach Grupy Europejskich Regulatorów ds. Energii Elektrycznej i Gazu, oraz uwzględnienia priorytetowych przekrojów dla transeuropejskich sieci energetycznych,
- prawo regulatorów krajowych do podjęcia działań dla przyspieszenia realizacji projektów inwestycyjnych.

Wsparcie rozwoju infrastruktury sieciowej, a w szczególności wzmocnienie integracji nowych krajów członkowskich w ramach wspólnego rynku, stanowi podstawowy cel proponowanej *zmiany decyzji dotyczącej wytycznych w sprawie transeuropejskich sieci elektroenergetycznych i gazowych*. Proponowany tekst zakłada:

- zapewnienie, że nastąpić będzie lepsza integracja krajów akcesyjnych oraz regionów posiadających z Unią Europejską w ramach szerszego europejskiego rynku energetycznego poprzez uwzględnienie ich potrzeb rozwojowych na liście projektów kwalifikujących się do wsparcia unijnego oraz przedstawionych w wytycznych dla transeuropejskich sieci energetycznych,
- wprowadzenie tzw. deklaracji europejskiego interesu dla wybranych projektów transgranicznych planowanych w przekrojach priorytetowych,
- stworzenie funkcji tzw. europejskich koordynatorów dla poszczególnych projektów.

Według Komisji Europejskiej zapewnienie pewnych dostaw energii w krótkim okresie bazuje na trzech założeniach: wystarczających mocach wytwórczych do pokrycia zapotrzebowania, wystarczających zdolnościach przesyłowych infrastruktury sieciowej oraz trwałych zasadach technicznych pracy systemu elektroenergetycznego.

Proponowana dyrektywa dotycząca zarządzania popytem określa cel w formie jednoprocentowej oszczędności zużywanej energii w każdym państwie członkowskim poprzez zwiększenie efektywności energetycznej i wspieranie rozwoju rynku usług energetycznych, takich jak ogrzewanie, klimatyzacja itp.

Proponowany pakiet czeka jeszcze wielomiesięczny, lub nawet kilkuletni proces konsultowania i zatwierdzenia w organach decyzyjnych Unii Europejskiej, a jak do wiadomości pokazuje zapisy znajdujące się w propozycjach mogą jeszcze ulec istotnym zmianom. Przy braku konsensusu regulacje te mogą nawet nie zostać przyjęte.

KATARZYNA KOSTRZYŃSKA

Opracowano:
na podstawie informacji
prasowych Komisji Europejskiej
(grudzień 2003 r.)